

NOTAT

Bilag 5.3 Notat – Modeller for udmøntning af fysisk omstilling inkl. anvendelsen af overskydende midler

Formål

Notatet har til formål at præsentere to mulige modeller for udmøntning af midler til *Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter* inkl. anvendelse af de overskydende ca. 27 mio. kr. fra annonceringen *Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv*.

Sekretariatet anbefaler *model 1*, hvor de ca. 27 mio. kr., der som følge af manglende kvalificerede ansøgninger ikke udmøntes under annonceringen *Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv*, overføres til annonceringen *Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter*. Den samlede udmøntning til fysisk omstilling bliver dermed ca. 86,5 mio. kr.

Baggrund

Sekretariatet har modtaget i alt 14 ansøgninger under annonceringen *Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter*. 12 af ansøgningerne scorer over minimumspointkravet på 6,5 og er dermed potentielt i betragtning til at modtage tilsagn. Det svarer til et samlet ansøgt støttebeløb på 128,6 mio. kr. Den afsatte økonomiske ramme for annonceringen var imidlertid kun på 55 mio. kr. ekskl. de overskydende ca. 4,8 mio. kr. fra annonceringen *Bystrategier og bysamarbejder*, som tillægges, jf. bilag 3.1. I alt kan dermed udmøntes ca. 59,8 mio. kr. til fysiske omstillingsprojekter, hvilket vil tilgodese under halvdele af de 12 kvalificerede ansøgninger.

Ved udmøntning af de 59,8 mio. kr., vil kun de fire højst scorende ansøgninger kunne modtage fuldt tilsagn. Herudover skal hensynet til Region Sjællands særlige status som overgangsregion indregnes, hvilket betyder, at der for de resterende midler skal udmøntes i alt 22,7 mio. kr. til projekter beliggende i Region Sjælland (3,4 mio. kr. udmøntes allerede til Region Sjælland under annonceringen *Bystrategier og bysamarbejder*, hvorved den samlede sjællandsforpligtelse på 26,2 mio. kr. vil blive opfyldt). Blandt de fire højst

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg
T: 3529 1700
CVR: 10150817
@: de@erst.dk
W: erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVS MINISTERIET

scorende ansøgninger er kun ansøgningen fra Slagelse Kommune, med et samlet ansøgt støttebeløb på 15 mio. kr., beliggende i Region Sjælland. For at opfylde sjællandsforpligtelsen, skal Guldborgsund Kommune, som den næsthøjeste scorende ansøgning fra Sjælland og ottende højeste scorende ansøgning samlet set, med et ansøgt støttebeløb på 15 mio. kr., derfor tildeles delvist tilsagn på 7,7 mio. kr. Det efterlader ca. 4,1 mio. kr. til det femte højeste scorende projekt fra Haderslev Kommune og svarer næsten til det ansøgte beløb. Med sjællandsforpligtelsen taget i betragtning, vil de fire højeste scorende ansøgninger fra Nyborg (scorer 9,75), Aabenraa (scorer 9,67), Halsnæs (scorer 9,67) og Slagelse Kommune (scorer 9,33) opnå fuldt tilsagn, mens den femte højeste scorende ansøgning fra Haderslev Kommune opnå næsten fuldt tilsagn. Det ottende højeste scorende projekt fra Guldborgsund Kommune (scorer 8,25) vil opnå delvist tilsagn på ca. halvdelen af det ansøgte beløb. Seks kvalificerede og generelt højtscorende ansøgninger vil modtage afslag, foruden de 2 ansøgninger, der scorer under 6,5 point.

Som besluttet på mødet i indstillingsudvalget den 9. april 2025, kan overskydende midler fra én annoncering overføres til de øvrige annonceringer, hvis annonceringens økonomiske ramme ikke fuldt udmøntes. Den eneste modtagne ansøgning under annonceringen *Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv* skal meddeles administrativt afslag, hvilket efterlader ca. 27 mio. kr. i overskydende midler, jf. bilag 4.1.

Udvalget kan vælge at anvende midlerne under annonceringen *Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter* og herved støtte flere projekter, da annonceringen er overansøgt. Alternativt kan udvalget vælge at genannoncere midlerne til *Virksomheds- og kompetenceudvikling* i en tredje ansøgningsrunde. De to modeller præsenteres nedenfor.

Løsningsmodeller

Model 1: Overførsel af 27 mio. kr. til anvendelse under annonceringen Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter

Vælger udvalget at overføre de ca. 27 mio. kr. i overskydende midler fra annonceringen *Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv* til anvendelse under annonceringen *Fysiske omstilling til levende og bæredygtige bymidter*, vil det bringe annonceringens samlede udmøntning op på ca. 86,5 mio. kr. De ekstra tilførte midler vil betyde, at yderligere tre højtscorende ansøgninger fra Haderslev (scorer 9,0), Hedensted (scorer 8,83), og Tønder Kommune (scorer 8,33) vil opnå fuldt tilsagn. Guldborgsund Kommune (scorer 8,25) vil fortsat skulle tildeles delvist tilsagn på 7,7 mio. som følge af sjællandsforpligtelsen. Endelig vil Brønderslev Kommune (scorer 8,17), som den niende højeste scorende ansøgning, kunne tildeles delvist tilsagn. Begge ansøgninger, der tildeles delvise tilsagn, vurderes at kunne gennemføre

udvalgte projektaktiviteter på en hensigtsmæssig måde, der fortsat bakker op om annonceringens formål.

Samlet betyder det, at de syv højst scorende ansøgninger vil tildeles fuldt tilsagn, imens de ottende og niende højst scorende ansøgninger vil tildeles delvise tilsagn. Tre kvalificerede ansøgninger, der scorer over 6,5, vil fortsat modtage afslag.

Fælles for de ni projekter, der opnår fuldt eller delvist tilsagn, er, at de alle har opnået en høj samlet score på over 8 og dermed vurderes til, på mere end meget tilfredsstillende vis, at støtte op om annonceringens formål om at udvikle og omdanne bymidterne gennem strukturelle fysiske investeringer med langvarige positive effekter. Den høje efterspørgsel på midler til fysisk omstilling af bymidterne ses på det samlede overansøgte beløb på ca. 100 mio. kr., hvilket står i kontrast til annonceringerne *Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv* eller *Bystrategier og bysamarbejder*, hvor sekretariatet ikke har modtaget et tilstrækkeligt antal kvalificerede ansøgninger til at udfylde den afsatte økonomiske ramme. Sekretariatet har også generelt i sin dialog med ansøgerne oplevet markant størst interesse for den fysiske omstilling. Ved at overføre de ca. 27 mio. kr., vil midlerne derfor udmøntes i overensstemmelse med efterspørgslen på tværs af de tre annonceringer.

Overførsel af midlerne vil dog medføre, at måltallet om, at 1.890 virksomheder modtager virksomheds- og kompetenceudvikling, herunder 440 virksomheder på Sjælland, ikke opnås fuldt ud. Ligeledes vil måltallet om, at 2.400 SMV-personaler opnår nye færdigheder, herunder 600 SMV-personaler på Sjælland, heller ikke blive fuldt ud opnået. Måltallene er specifikke for virksomheds- og kompetenceudviklingsaktiviteterne og kan ikke nås gennem de indkomne ansøgninger under annonceringen *Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter*, idet kun én af de højst scorende ansøgninger indeholder statsstøtteudløsende virksomheds- og kompetenceudviklingsaktiviteter i sammenhæng med den fysiske omstilling¹.

Den samlede oversigt over, hvilke ansøgninger, der indstilles til tilsagn og afslag under denne model, følger af tabel 1.

Model 2: Genannoncering af Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv

Vælger udvalget i stedet at genannoncere de ca. 27 mio. kr. til *Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv* i en tredje annonceringsrunde (første halvår 2026), kan måltalsopnåelsen potentielt øges for de 1.890 virksomheder, der skal modtage virksomheds- og kompetenceudvikling og de

¹ Halsnæs Kommunes ansøgning indeholder også virksomheds- og kompetenceudvikling, men da den ikke er statsstøtteudløsende, tæller den ikke i indikatoren.

2.400 SMV-personaler, der skal opnå nye færdigheder. En genannoncering vil ligeledes støtte op om byprioritetens formål i Regionalfondsprogrammet om, at der skal ske en helhedsorienteret udvikling i bymidterne, herunder gennem både strategisk udvikling, fysiske investeringer og udvikling af bymidteerhvervene. Dog vil kommuner i Region Sjælland være afskåret fra at ansøge en evt. genannoncering, da hele sjællandsforpligtelsen opfyldes ifm. denne ansøgningsrunde. En genannoncering af virksomheds- og kompetenceudviklingsaktiviteter vil derfor alene henvende sig til kommuner i øvrige regioner. Udkast til evt. genannoncering findes i *Appendiks 5.O*.

En genannoncering vil også betyde, at der kun kan udmøntes 59,8 mio. kr. til *Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter*, og at der dermed skal gives afslag til kvalificerede ansøgninger, da der er modtaget ansøgninger, som scorer 6,5 point, med et samlet ansøgt beløb på 128,6 mio. kr. Vælges denne model, vil den femte højst scorende ansøgning fra Haderslev Kommune (scorer 9,0), kun skulle tildeles delvist tilsagn, imens ansøgningen fra Hedensted Kommune (scorer 8,83) og ansøgningen fra Tønder Kommune (scorer 8,33), som hhv. sjette og syvende højst scorende ansøgning, skulle tildeles afslag. Ligeledes vil ansøgningen fra Brønderslev Kommune (scorer 8,17) modtage afslag i stedet for et delvist tilsagn.

Derudover er det tvivlsomt, hvorvidt en genannoncering reelt vil have den ønskede effekt på måltallene, da interessen for annonceringen har vist sig at være meget lav. Som beskrevet i bilag 4.1, modtog sekretariatet kun én ansøgning, der som følge af manglende opfyldelse af minimumskriterierne, blev meddelt administrativt afslag. Sekretariatet har under ansøgningsperioden været i kontakt med enkelte aktører, herunder erhvervshusene, men ingen af disse har valgt at ansøge, da annonceringens rammer ikke blev fundet tilstrækkeligt attraktive, herunder udfordringer i forhold til rekruttering af et tilstrækkeligt antal deltagervirksomheder, ligesom det blev vurderet vanskeligt for virksomhederne at rejse den nødvendige medfinansiering og at det generelt ville være svært at få økonomien til at hænge sammen uden yderligere medfinansiering.

Da udvalget pga. regionalfondsprogrammet har begrænsede muligheder for at ændre annonceringens rammer, vurderes det, at det ikke er forventeligt, at flere aktører ved en genannoncering vil finde vilkårene eller mulighederne bedre, også selvom der fx åbnes op for, at virksomheds- og kompetenceudviklingen kan foregå i kun én bymidte fremfor flere. Den manglende interesse afspejles også bl.a. i de indkomne ansøgninger til *Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter*, hvor kun 2 ud af 14 ansøgninger også indeholdt virksomheds- og kompetenceudviklingsaktiviteter.

Ved en genannoncering skal hensynet til den mulige projektlængde også tages i betragtning, da alle projekter skal være afsluttede senest 31. december

2028, hvor det igangværende regionalfondsprogram afsluttes. En mulig ansøgningsfrist vil realistisk set ikke kunne være kortere end 4 måneder, da mulige ansøgere skal have tilstrækkeligt med tid til at samle interessenter og kortlægge behovene blandt bymidtevirksomhederne. Projektlængden kan derfor kun være knap to år, hvilket gør det mindre sandsynligt, at der vil kunne igangsættes og gennemføres projekter med reel volumen.

Sekretariatet vurderer desuden, at den manglende interesse for annonceringen *Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv* kan skyldes et vurderet delvist overlap med Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses landsdækkende initiativ, Virksomhedsprogrammet, der støtter SMV'ers omstilling og vækst gennem tilskud til bl.a. digitalisering, grøn omstilling og professionalisering. Virksomhedsprogrammet administreres af de tværkommunale erhvervshuse og programmets forskellige spor kan også tilgås af bymidtevirksomheder, herunder fx hjælp til at øge SMV-personalers grønne- eller salgskompetencer. I lyset af Virksomhedsprogrammets popularitet og brede kendskab blandt både virksomheder og aktører, er det sandsynligt, at tilbuddet findes mere attraktivt for bymidtevirksomhederne end en eventuel genannoncering.

Overordnet vurderer sekretariatet derfor, at der ved en genannoncering er betydelig risiko for, at der ikke indkommer tilstrækkeligt med ansøgninger til at udmønte de 27 mio. kr. I det tilfælde vil det, modsat denne ansøgningsrunde, ikke være muligt at overføre overskydende midler til andre annonceringer, åbne for yderligere annonceringer eller gå i dialog med igangværende projekter om eventuelle tillægsvurderinger på grund af programperiodens afslutning.

Den samlede oversigt over, hvilke ansøgninger, der indstilles til tilsagn og afslag under denne model, følger af *tabel 1*.

Konklusion

På baggrund af kommunernes store efterspørgsel på midler til fysisk omstilling af bymidterne og det højt antal kvalificerede ansøgninger, samt risikoen for manglende efterspørgsel ved en evt. genannoncering af midlerne til virksomheds- og kompetenceudviklingsaktiviteter, er det sekretariatets vurdering, at midlerne bedst udmøntes i fysiske projekter, der kan statueres som eksempelprojekter og skabe en strukturel fysisk transformation. Sekretariatet indstiller derfor at vælge *model 1*, dvs. at overføre de overskydende ca. 27 mio. kr. til anvendelse under annonceringen *Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter*. Herved vil de syv højest scorende ansøgninger tildeles fuldt tilsagn, mens de ottende og niende højest scorende ansøgninger vil tildeles delvise tilsagn.

Tabel 1

Projekttitlel	Ansøger	Ansøgt beløb Regionalfond (kr.)	Samlet score	Model 1 (tilsagn/afslag)	Model 2 (tilsagn/afslag)
Levende bymidte i Nyborg - havnen i byen	Nyborg Kommune	7.911.426,69	9,75	7.911.426,69	7.911.426,69
Rødekro - Grøn og levende bymidte	Aabenraa Kommune	14.371.333,00	9,67	14.371.333,00	14.371.333,00
Knobet	Halsnæs Kommune	10.582.979,00	9,67	10.582.979,00	10.582.979,00
Havneskoven - den grønne havnepromenade*	Slagelse Kommune	15.000.000,00	9,33	15.000.000,00	15.000.000,00
Næste Station - Lys, kunst og forbindelse	Haderslev Kommune	4.174.019,50	9,00	4.174.019,50	4.141.861,05
KulturAndelen Hedensted: strukturel transformation af bymidten gennem kultur	Hedensted Kommune	15.000.000,00	8,83	15.000.000,00	0,00
Styrket ankomstoplevelse mellem marsk og midtby - omdannelse af centralt område i Tønder Midtby	Tønder Kommune	9.631.049,46	8,33	9.631.049,46	0,00
Realisering af Bymidtestrategi 2025*	Guldborgsund Kommune	15.000.000,00	8,25	7.747.747,98	7.747.747,98
Hjerterum	Brønderslev Kommune	3.918.803,89	8,17	2.050.331,32	0,00
Støvring Stationsområde - Midt i byen i naturen	Business Rebild	15.000.000,00	8,08	0,00	0,00
Kulturama i Odder bymidte	Odder Kommune	15.000.000,00	8,00	0,00	0,00
Tølløse Most Torv (bymidten)	Holbæk Kommune	3.025.000,00	7,17	0,00	0,00
Algade inden for byplanteauet – en resilient bymidte til Vordingborg	Vordingborg Kommune	15.000.000,00	6,42	0,00	0,00
Fra ensrettet strøm til turbulens	Ikast-Brandeborg Kommune	14.682.499,34	6,17	0,00	0,00
Indstillede beløb i alt				86.468.886,95	59.755.347,72